

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo je v Mariboru, Ruška cesta, poštni predal 22. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22. Ljubljana VII, Zadrugi dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za državo SHS z naša mesečno 10 Din, za imozemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1.— Din. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta 1.50 D. Pri večjem številu objav popust. Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 78.

Sobota 21. septembra 1929.

Leto IV.

Bombastični naslovi o dogodkih v Avstriji.

Parada »Heimwehra« na Dunaju dne 29. septembra.

Zdi se nam, da je inozemstvo bolj razburjeno zaradi avstrijskih razmer kakor Avstriji sami. Ni prijetno, da se tira politično napetost do skrajnosti, do silno ostrih sovražnosti, ker takim napetostim vendarle lahko slede dogodki, ki bi razvoju države, ki si je komaj nekoliko opomogla, silno škodovali. Prerokujejo meščansko vojno, ki pa s parado na Dunaju, katero prirede »Heimwehri«, vendar še ni na vidiku. Poveljnik dr. Steidle je sicer na dopustu in razni voditelji »Heimwehra« se bahajo, da bo na teh štirih dunajskih zborovanjih dne 29. t. m. padla odločitev.

Javnost je zaradi takih groženj z ene strani in obljub z nasprotni strani, da zahteva izpremembo ustave parlamentarnim potom, razburjena.

Za to gibanje se interesira angleški list »Daily Telegraph«, ki Avstrijo odločno svari pred nevarnostjo ter priporoča, da naj bi se parlament premestil v kako manj eksponirano mesto kakor je Dunaj. List se tudi boji, da bi po meščanski vojni v Avstriji utegnili nastati v srednji Evropi razni politični zapletljaji ter opozarja na to angleško vlado.

Enako zahteva reakcionarna »Reichspost«, da naj se parlament premesti v Gradec ali Innsbruck, toda to zaradi tega, ker ima nepotreben strah, da bi hoteli socialni demokrati s silo preprečiti izpremembo ustave. Kolikor se pa more zaznati iz časopisja, se socialni demokrati ne bodo upirali potrebnim reformam, ker vedo, da so reforme vsaj deloma potrebne.

Dunajski župan o problemu Dunaja.

Dunaj, 17. sept. 1929.

V nedeljo je bila na Dunaju slovesno otvorjena zopet nova stanovanjska zgradba za 6500 prebivalcev v Erdbergu. Otvoritev pa je imela čisto poseben pomen. Z ozirom na silno napet notranje politični položaj v Avstriji se je slavnosti udeležila silna masa ljudstva. Tudi okoličja je demonstrativno kazala svoj značaj s tem, da je bilo večina privatnih hiš okrašenih z zastavami. Ko je dospel župan Seitz, so ga tisočere množice vlahno pozdravljale. Na to je imel slavnostni nagovor. Pri tem pa je nehote — že z ozirom na splošno razpoloženje — moral svoj običajen otvoritveni govor preokreniti na politično polje. Seitz je izvajal med drugim: »Bili so časi, od tega je sedaj deset let, ko dežele o Dunaju niso hotele ničesar slišati. Dunaj se je sramotilo z označbo »Wasserkopf«; Dunaju se je vsililo avtonomijo in odklanjalo se je odgovornost za usodo Dunaja. Mi Dunajčani smo vedno centralistično mislili, toda končno smo se podvrgli večini in s tem federaciji. Danes pa je slučaj, da nas ostale pokrajine potrebujejo. Ne odrekamo naše pomoči. Iz davčnih virov Dunaja se trošijo milijoni šilingov za potrebe pokrajin in to za čisto specialne pokrajinske potrebe. Dobro je, toda mnogi želijo več; oni bi radi sedaj

Dunaju vzeli njegovo avtonomijo, Dunaj naj postane davčni emporij, iz katerega bi se naj poljubno črpalo; Dunaj naj bi postal kolonija, ki bi se jo naj od zunaj vladalo; svetovno mesto, ki bi naj bilo podrejeno pokrajini! Toda mi bomo z neomajno trdnostjo branili avtonomne pravice Dunaja. Vsak Dunajčan bo šel z nami, vsak pravi Dunajčan bo vedel, da ima mesto čisto drugačne potrebe kot pa ostale pokrajine in da vrši čisto drugačno delo, da je pa večina prebivalstva tega mesta tudi čisto drugačnega političnega naziranja. Naloga dunajskega deželnega glavarja ni, ob nedeljah blagoslavljati kanone ter netiti meščansko vojno, marveč otvarjati nove stanovanjske zgradbe ter naprave, ki služijo napredku socialnega blagostanja vsega prebivalstva. Dunaj si ne bo pustil vzeti svojih pravic.«

Prezident republike Miklas pa je ob istem času imel svoj političen govor v St. Pöltnu, kjer se je udeležil nekega shoda. Na pozdrav županov je Miklas rekel, da se morajo najti v deželi sile, »ki si bodo utrle pot k mirnemu gospodarskemu razvoju.«

V ostalem pa si niti meščanske stranke niso na jasnem, kaj pravzaprav hočejo. Pač kričijo po spremembi ustave, toda konkretnega ne povedo ničesar.

Vatikan in Italija.

Kljub miru in pogodbi, ki je bila sklenjena med Vatikanom in Kvirinalom, ne pride med obema suvereniteta faktorjema do pravega soglasja. Mussolini je na fašističnem zborovanju prejšnjo soboto skušal dopovedati, da je cerkev podrejena državni oblasti. Papež je reagiral na ta namigavanja, češ, da ni daleč dan, ko se bo potrebovalo močne verne katoličane. Omenjal je tudi nezno nadzorstvo nad katoličani, nad njihovim privatnim življenjem in celo nad njihovimi poklici. Pozval je mlade katoličane, naj vztrajajo v svojem mučeništvu, ker bodo kmalu potrebni poštene in resni možje.

Izjave v tem zmislu je dal papež Pij XI. pred 13.000 člani katoliške akcije. Naravno je ta govor izzval v fašističnih vrstah veliko ogorčenje. »Gionarle d' Italia« pravi, da je papež s svojim govorom izzval vse Italijane ter zapustil mistične modre horiconte, ki mu jih odmerja vera in se hoče vmešavati v nacionalno živ-

ljenje Italije, kar se tiče samo Italije. Če papež to želi, morajo Italijani reagirati. Organizacija katoliške omladine je politična organizacija, zato jo mora država nadzirati. Končno pravi list: »Ne maramo dajati papežu nasvetov, toda dejanja, ki so očitvidna, naj bi ga spametovala, da postane oprezen...« ter ga svari, »naj bi vsaj ne nastopal agresivno, ker bo sicer dočakal nacionalni odpor devetindevetdeset odstotkov Italijanov, ki niso člani katoliške akcije.«

Ostra debata, ki se je zopet vnela med Vatikanom in predstavniki italijanskega fašizma, je trenje, ki uglaja razmere cerkve do države in obratno. Ves ta besedni boj rodi pač dvojen uspeh: na eni strani je to dober povod za navdušenje fašistov, na drugi strani pa je ta boj uspešen agitacijski pomoček za katoliško akcijo. Vsekakor pa bo rezultanta tega boja — sporazum, ker drugačnega izhoda v Italiji ni.

Razveseljiv razvoj strokovnih organizacij.

Strokovna komisija za Slovenijo je sestavila kratek pregled delovanja njej priključenih organizacij, ki prikazuje lep napredek v teku enega leta, to je od 1. julija 1928 do 30. junija 1929. Strokovne organizacije so se bavile v tej dobi poleg z gradbo organizacije, zlasti tudi z važnimi vprašanji, kakor so delavski zaupniki, socialno zavarovanje, zavarovanje za starost in onemoglost, zaščita delavcev itd. To so sama vprašanja, ki posegajo globoko v delavčeve in nameščenceve socialne razmere. Strokovne organizacije in delavske zbornice so danes edini forum, potom katerega more delavstvo uveljavljati svoje opravičene zahteve do družbe.

Prav nič ni torej čuda, če se je med delavstvom in nameščenci zbudil večji interes za strokovne organizacije. Osamljeni delavci in nameščenci so brez moči, organizirani pa postanejo vpliven faktor, ki utegne marsikatero škodo, ki jo hočejo napraviti podjetniške organizacije, preprečiti s tem, da z vso resnobo dokaže dejanski stan in s svojim velikim moralnim vplivom.

Strokovne organizacije v Sloveniji, združene v Strokovni komisiji, so imele dne 30. junija 1929 sledeče članstvo:

Zveza kovinarjev	1892
Zveza živilskih delavcev	447
Zveza lesnih delavcev	362
Zveza oblačilnih delavcev	200
Zveza monopol. delavcev	200
Zveza strojnikov in kurjačev	65
Zveza železničarjev	3200
Zveza dimnikarjev	—
Zveza rudarjev	608
Splošna delavska zveza	833
Zveza privat. nam. Jugosl.	620
Natakarji	40
Tapetniški delavci	45
Skupaj	8532

Dne 1. julija 1928 je bilo članov 6963. Članov je naraslo do 30. junija 1929 za 1569.

Organ Strokovne komisije je »Delavec«, ki izhaja dvakrat na mesec v 4300 izvodih. »Železničar« izhaja dvakrat in »Privatni nameščencec« enkrat na mesec.

Češko Sokolstvo in cerkveni pogrebi.

Češki listi poročajo, da je podal organizacijski odbor vrhovne instance češkoslovaškega Sokolstva, Češke Obce Sokolske, predlog, naj se Sokolstvo v javnosti, kjer nastopa skupno v kroju, nikdar ne vredi za kake verske simbole v sprevedih. Gre predvsem za pogrebe, kjer bi naj Sokolstvo ne korakalo za križem, ampak za svojim praporom pred križem.

Zadeva je zanimiva tudi za nas, ker je še letos okrožno sodišče v Celju obsodilo zasebnega uradnika Cčila Böhma radi pregreška po § 303 k. z. na 3 dni strogega zavora, ker je dne 6. jan. 1929 v Celju kot aranžer cerkvenega pogreba pok. Valentina Komavlija, dal na pokopališču postaviti socialistično zastavo na čelu po-

grebnega sprevoda in na ta način izpodrinili križ s čela sprevoda v sredino v kljub nasprotnemu pozivu službo opravljajočega svečenika, s čemur da je zašmehoval in skušal omalovaževati šege in naprave v državi zakonito priznane rimsko - katoliške cerkve. Zoper to razzodbo je vložil obsojeni ničnostno pritožbo na Stol sedmorice v Zagrebu, ki zadeve še ni rešil in torej še v tem oziru nimamo končne principijelne razzodbe našega vrhovnega sodišča.

Zanimivo bo v tem primeru primerjati našo in češkoslovaško judikaturu ter prakso, ker velja tudi v Češkoslovaški v tem oziru še isti § 303 avstrijskega kazenskega zakonika.

Naročajte in širite „Del. Politiko“.

—————

Delavska in socialna zakonodaja v — mlinu besed.

Neopravičena borba gospodarskih krogov.

Delavska in socialna zakonodaja je v naši državi na poti — revizije. Že nekaj let vpriparjajo gospodarski krogi, ki si hočejo lastiti vso pravico odločevanja o tej zakonodaji in tudi v upravah socialnih zavodov, borbo proti vsemu, kar diši po moderni delavski in socialni zakonodaji.

Predvsem bi povdarili, da gospodarstva ne pomenijo samo podjetniški krogi. Splošno gospodarstvo obseza v bistvu, vsaj po nazorih naših gospodarskih krogov, dva dela: gospodarski krog posestnih slojev in gospodarski krog neposestnih slojev. Prvi del ima interes, da uspevajo podjetja, drugi del pa ima interes, da ima življensko sigurnost, čimboljši socialni položaj. Oba dela šele tvorita cel gospodarski kompleks.

Ne povdarjamo tega iz objektivnosti, ne zato, da bi pokazali nasprotstvo, ampak edino zaradi tega, ker, dočim so filozofi, učeniki narodni gospodarji po vsem civiliziranem svetu že davno spoznali, da so temelji dobro uspevajočega gospodarstva dobre socialne razmere, se pri nas podjetniški krogi še vedno niso dokopali do te enostane resnice. Odtod tudi izhaja, da navajajo v svoji besedni borbi proti socialni zakonodaji neresne, domala smešne argumente, ki v resni debati ne morejo priti v poštev.

Prav je rekel na zagrebški anketi o teh vprašanih tajnik delavske zbornice, rekoč: Tudi delavske organizacije z vsemi določbami socialne zakonodaje niso zadovoljne, toda niso zahtevale zaradi tega takoj revizijo, ampak so le zahtevale, da se pozitivni zakoni izvedejo v polnem obsegu. — Delavske zbornice pa ne odklanjajo povabila ministra socialne politike in niso načeloma proti vsaki reviziji. Delavstvo pa more biti le za revizijo, ki pomeni korak naprej in ki ne bo odpravljala za delavstvo koristnih določb. Delavstvo zahteva načeloma unifikacijo socialne zakonodaje. Splošni princip delavske zaščite, delavskega zavarovanja, inspekcije in higijene dela mora biti ustanovljen v splošnih zakonih, ki morajo veljati za vse nameščenstvo v privatnih in javnih podjetjih. Ministrstvo socialne politike bi moralo biti centralni organ vseh teh ustanov. Del socialnega zavarovanja ne spada v ministrstvu za promet ter šume in rude.

Delavski zaupniki so slabo zaščiteni. Za Borzo dela sploh niso predvideni krediti, da bi se jim morala dati subvencija, če hočemo, da bodo mogle poslovati uspešno. Tudi inspekcija dela ima premalo denarnih pomočkov in število bi bilo treba povečati ter uvesti inspekcije za mornarje, rudarje in železničarje.

Delavsko zavarovanje je neobhodno potrebno za približno 700.000 delavcev, z rodbinami za okoli 2 milijona prebivalcev, to je za eno šestino državljanov.

Jako potrebno je zavarovanje za starost in onemoglost; danes obremenjuje socialno zavarovanje mnogo onemoglih. Seveda se pa to zavarovanje ne more izvesti samo s prispevki delavcev, ampak tudi s subvencijo države. Delavstvo bi bilo pripravljeno v ta namen prispevati 1½ %.

Sedanja socialna zakonodaja z vsemi ustanovami se mora torej v glavnem ohraniti in izvesti.

K tem izvajanjem pristavljamo, da je bil že tudi v Avstriji govor o uvedbi starostnega zavarovanja. To je bilo še pred vojno. Takratna vlada je sporazumno s parlamentarnimi klubi predlagala, da prispeva država za to zavarovanje prvo leto 90 milijonov kron, nadaljnja leta pa po 70 milijonov. To je vlada predlagala, ker se s tem zavarovanjem iznebi stroškov iz javnih fondov in pa, ker je hotela ublažiti socialni položaj za bodočnost.

Te uvidevnosti v naših gospodarskih krogih ni, čeprav ni treba, da človek študira visoko znanost, da ta dejanski stan spozna. Stvarnih argumentov proti delavski in socialni zakonodaji ni, zato pa govore o »socialnih bremenih«, o »dragi upravi« in besedo hočejo imeti tam.

Tak boj proti dobri stvari, ki, kolikor še ni dobra, še mora postati, je jako žalosten pojav med gospodarskim razumništvom.

Del gospodarske celote so podjetniki, del iste celote so pa tudi delavci in nameščenci. In pri gospodarstvu gre za oba dela v gospodarski politiki države, če ne, bi bila to protekcija ali pa gospodarska razredna politika.

Minister pa tako enostavnost odklanja, ker pravi, da hoče imeti spoznanje na podlagi dejanskih razmer.

Reparacijska banka.

Torej vendar enkrat. Na haaški konferenci so se dogovorili, da se ustanovi posebna reparacijska banka, ki bo vodila posle glede repara-

cij. Banka bo imela sedež v Švici. Predsednik bančnega direktorija bo Anglež.

Dnevne novice.

Najnovejše iz nemških bombnih zarot. — Državna obramba zapletena v afero. »Rote Fahne« je objavila z dne 18. t. m. senzacionalno pismo, ki je bilo od bombnih zarotnikov naslojeno na generala Hammersteina. V pismu so navodila za diktaturo, ki bi jo naj izvajala nemška vojska (Reichswehr). Iz odkritij je razvidno, da je Reichswehr v zvezi s puščiti in da igra bolj odločilno vlogo neki major Tiedemann. Komando Reichswehra sicer dementira, da bi sploh obstojal major, pač pa polkovnik Tiedemann. Medtem pa so dognali, da vendar postaja tudi major Tiedemann in sicer v Lübecku. Pismo pa je napisal poročnik v pokoju Jäschke. Jäschke je iz Itzehoe in je, če tudi sedaj kot civilist, zaposlen pri vojaškem oskrbovališču, kjer je tudi omenjeni major Tiedemann. Jäschke je pred kratkim omenjeno pismo naslovil na sedaj aretiranega Wesekeja, ki pa je imel smolo, da je izgubil aktovko, ki je na to prišla v komunistične roke.

Konferenca petih pomorskih držav. Macdonald pripravlja, kakor poroča »Petit Parisien«, novo konferenco petih pomorskih držav, in sicer Anglije, Zedinjenih držav, Francije, Italije in Japonske. Proti konferenci se je izreklo franc. časopisje, češ, da ne gre, da bi anglosaški državi ultimativno sklicevali konferenco, ne da bi pustili čas, da se Francija zedini načelno z Italijo in Japonsko. Vabilo na konferenco, ki je baje že izdano, je terminjalno do 30. januarja 1930. V vabilu se govori tudi o političnih posledicah, zato se smatra korak za diktat, čeprav le kot logičen današnjem političnemu položaju.

Poljski grozi vladna kriza. Ne-parlamentarno postopanje maršala Pilsudskega je rodilo po vsej državi splošno nezadovoljstvo. Socialno-demokratska stranka, ki je skušala do sedaj s sodelovanjem notranjo krizo ublažiti, je napovedala najostrejšo opozicijo. Tudi velik del konservativcev že zapušča vladne vrste. Zahteva se odstop sedanje vlade.

Izpraznitev Poruhrja. Angleške čete so že zapustile mesti Wiesbaden in Königstein. Tudi ostale čete se pripravljajo na odhod.

Tudi v Nemčiji skrivajo fašisti zaloge orožja. Taka skrivališča so odkrili pri nekem veleposesniku v Rönne in pri Harburgu ob Labi. Zadnje aretacije bombnih atentatorjev so odkrile intimne zveze med stahlhelmovci, hakenkreuzlerji, narodnimi socialisti Hitlerja, organizacijo »Landvolk« in Huggebergovimi velenemškimi industriji, ki vse to financirajo.

Kot predsednik Brazilije je bil izvoljen dr. Julij Prestes. Od 20 držav, ki jih šteje Brazilija, se jih je izreklo 17 zanj.

Proti Albertu Thomasu, ravnatelju Urada dela je nastopil v četrti komisiji Društva narodov norveški zbornični predsednik Hambro, češ, da se on in drugi uradniki mednarodnega urada dela v svojih domovinskih deželah udeležujejo v notranji politiki s svojimi govori. Mislil je s tem Thomasov govor na mednarodnem socialističnem kongresu. Albert Thomas je odgovoril, da ima svoje politično prepričanje, da pa se že več let ne udeležuje politike svoje domovine. Kot uradnik ima pred očmi splošni interes, na katerem dela Mednarodni urad dela. Sicer mu pa eni očitajo, da je izdal delavstvo, eni pa, da se strankarsko politično udeležuje. To so med seboj podobni očitki, zato se odtehtajo in ni vredno razpravljati o njih.

Bližnji konec diktature na Španskem. Primo de Rivera je izdal proglas, kjer obvešča španski narod, da se bliža šestletna diktatura h koncu ter da se vrnejo ljudstvu zopet ustavne pravice. Oblast si bosta zopet delila narod in kralj. Ni še pojasnjeno, ali se Primo de Rivera prostovoljno odreka svojemu položaju, ali je po okoliščinah v to prisiljen.

Štirinajsta plača! Uprava dunajske mestne občine se je odločila izplačati vsem uslužbencem (okrog 55.000) poleg že postoječe trinajste plače, še štirinajsto plačo.

Nemška družba plemičev. V Nemčiji imajo plemenitaši posebno družbo, ki se je smatrala za nepolitično. Družbeno glasilo je pričelo z napadi na državno vlado. Iz tega razloga je vojni minister to družbo proglasil za politično. Posledica tej odločbi je, da bodo morali vsi plemiči, ki so v vojaški ali pomorski službi, izstopiti iz družbe, ker po nemškem obrambnem zakonu častniki vojske in mornarice ne smejo pripadati nobeni politični organizaciji.

Atentat na policijskega kriminalnega šefa v Parizu. V justični palači na stopnicah je trgovski potnik ustrelil iz maščevanja šefa kriminalnega oddelka dr. Bayla. Atentatorja so aretirali, vendar pravilo, da je morilec, ki je trikrat ustrelil na svojo žrtev, slaboumen. Dr. Bayle je v nekem procesu bil zaslišan kot vrednostni cenilec pohištva, pri čemer je baje potnika oškodoval, ki je sedaj tri dni prežal nanj okoli justične palače.

Zapuščeno taborišče v deželi večnega ledu. Ruski ledolomec »Fedor« je izkrcal na Franc. Južefovi deželi, ki so jo sovjeti pred kratkim anektirali, znanstveno ekspedicijo 7 mož. Ekspedicija ostane na obširnem ledenem otoku čez zimo in bo imela brezžično zvezo z ostalim svetom. Med potjo je »Fedor« pristal tudi v Tepličevem zalivu, kjer je bila 1899 izkrkana neka ameriška ekspedicija, na katero so pa pozneje menda pozabili. Moštvo »Fedor« je našlo tamkaj še dobro ohranjeno taborišče z več lesenimi barakami, ki so bile še opremljene. Našli so zaboje s konzervami, ki so bile še dobro ohranjene in užitne. Tudi žveplenke so bile še uporabljive. Našli so več pušk s potrebno municijo. Meteorološki in astronomski aparati so bili v dobrem stanju. V neki baraki so se naselili severni beli medvedje in šele, ko so enega Rusi ustrelili, se jim je posrečilo ostale prepoditi. V žledcu ustreljenega medveda so našli več kovinskih predmetov in zobe je imel vse zbrušene, ker je glodal železne zaboje.

Veliki požar na Angleškem. V zalogah Anglo-American Oil Comp. je eksplodiral rezervar parafina ter povzročil ogromen požar. V rezervarju, ki je eksplodiral, je bilo 2 milijona 270.000 litrov parafina. Kljub veliki nevarnosti utegnejo obvarovati ostale rezervarje pred požarom.

PRAVILA delavskega društva »Detoljub« v Mariboru.

(Konec.)

§ 9. Vodstvo društva.

Člen 9. se po spremembi glasi:

Za vodstvo društva skrbe načelstvo in nadzorstvo, ki ju izvoli občni zbor. Načelstvo sestoji iz 10, nadzorstvo iz 2—4 članov.

Po. načelstva traja eno leto. Izv. pa vodi svoje posle toliko stih ne prevzame novozivljenec.

Načelstvo obstoji iz predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika, knjižničarja in upravnika ter 1—4 odbornikov.

Predsednik ali podpredsednik zastopata društvo na zunaj in napram oblastvom.

Seje so sklepne, ako je pri sejah navzočih najmanj eden nad polovico članov načelstva. Sklepa se z navadno večino glasov. Ob enakem številu glasov odloča predsednik. Uredniki in društveni uradniki pri sejah načelstva nimajo glasovalne pravice.

Vse dopise in naznanila društva podpisujeta predsednik (podpredsednik) in tajnik, v denarnih zadevah predsednik (podpredsednik) in blagajnik.

Nadzorstvo mora vse poslovanje društva redno pregledovati.

Občni zbor sestavlja članstvo. Občni zbor se vrši vsako leto. Razglasiti ga je najmanj osem dni pred vršitvijo.

Sklepi občnih zborov so za članstvo obvezni.

Občni zbor je sklepčen, ako je navzočih vsaj ena tretjina članov. Ako prvo sklicani občni zbor ni sklepčen, se vrši eno uro pozneje, ne oziraje se na število udeležencev.

Izredni občni zbori se sklicujejo lahko, ako sklene to načelstvo. Sklicati pa se morajo, ako zahteva to nadzorstvo ali tretjina članstva.

Volitve se vrše navadno z vzklikom, na zahtevo z glasovnicami.

V področje občnega zbora spada:

- Sprejem poročil načelstva in nadzorstva;
- volitev načelstva in nadzorstva;
- odločitev o stavljenih predlogih.

Vse predloge za občni zbor je 3 dni poprej pisмено izročiti načelstvu. Predloge, ki se stavijo šele na občnem zboru, mora podpisati vsaj ena tretjina na občnem zboru navzočih upravičenih udeležencev.

Vse, kar ni pridržano občnemu zboru, izvršuje načelstvo.

§ 10. Razsodišče.

V vseh preprih, izvirajočih iz društvenega delovanja, razsoja rozsodišče. Vsaka pripravljajoča se stranka si izbere izmed društvenikov tri zastopnike, ki se skupno zedinijo na sedmo osebo kot predsednika. V slučaju neednosti odloča žreb. Sklepa se z navadno večino glasov; pri enakosti glasov odloča predsednik.

Obema strankama je dana prizivna možnost na občni zbor. Zaključek občnega zbora je obvezen za oba dela. Kdor se temu sklepu ne pokori, se lahko izključi.

§ 11. Sprememba pravil.

Sprememba pravil zamore skleniti samo občni zbor. Predlog za spremembo pravil je predložiti najkasneje 3 dni po sklicanju občnega zbora. Sklep o spremembi pravil se mora sprejeti z dvotretjinsko večino.

§ 12. Razpust društva.

Prostovoljni razpust društva se more skleniti samo na občnem zboru s sklepom treh četrtin vsega članstva. Tak predlog je staviti vsaj tri dni po sklicanju občnega zbora. O imovini sklepa občni zbor. Premoženje pa se zamore izročiti le društvu, ki zasleduje enake cilje. Ako takega ni, se izroči premoženje tročlanskemu odboru izmed članov Konzumnega društva za Slovenijo, r. z. z o. z., ki ga na predlog zadnjega društvenega odbora, storjenega na svoji poslednji seji, imenuje načelstvo navedene zadruge.

Ta odbor upravlja vso društveno imovino, dokler se iz krogov delavskih roditeljev v sporazumu s tem odborom ne ustanovi društvo z enakimi cilji, kakor jih zasleduje društvo »Detoljub«. Temu društvu je izročiti vse društveno premoženje. V slučaju oblastvenega razpusta se postopa enako.

Odobreno pod:

U. br. 6350-3 Vel. žup. z dne 26. maja 1926. Polic. Pov. 65-9 z dne 14. junija 1926.

Samostan na dražbi. V samostanu Karmeličank v Lüttichu je leta 1908 umrla redovnica Marija Florin, ki je zapustila v neki banki naloženih 478.480 frankov kot dedščino po umrlih sorodnikih. Po njeni smrti si je pa to premoženje prisvojil samostan, češ, vse kar pripada redovnici, pripada obenem samostanu. Njeni dediči pa s tem niso biti zadovoljeni in so zahtevali izročitev tega premoženja, o čemur pa redovnice niso hotele nič slišati. Zato so dediči vložili tožbo pri sodišču, ki je njihove zahteve priznalo upravičenim. Ker pa samostan še sedaj ni hotel izročiti premoženja zakonitim dedičem, je sodišče dalo samostan zarubiti in se bo te dni vršila dražba, če se redovnice prej ne premislijo.

Mednarodno razsodišče za Anglijo in nje dominijone (avtonomne kolonije) so podpisali v tajništvu Društva narodov, Avstralija in Zelandija zahtevata posebno mednarodno razsodišče ter v tem vprašanju ne priznavata haškega razsodišča. Isto zahteva Irska in Južna Afrika glede razsojanja sporov med njimi in Anglijo. — Začetek je, toda prave iskrenosti še ni niti med dominijoni in Anglijo.

V reparacijski banki, ki se osnuje v Švici, bodo zastopane naslednje države: Anglija (predsednik), Francija in Nemčija (po tri člani), Italija, Belgija in Zedinjene države (po dva člana), Švica, Nizozemska, Švedska, Jugoslavija, Rumunska, Grška in Španija (po enega člana). Pripravljalni odbor bo imel prvo sejo dne 7. oktobra t. l.

Zakon o srednjih šolah je bil objavljen v »Službenih Novinah« dne 17. t. m. Srednje šole bodo imele osem razredov, delile se bodo na realne gimnazije, realke in humanistične gimnazije. Privatnih šol ne sme biti. Minister lahko dovoli samoupravnim oblastem ustanovitev srednjih šol. Privatne srednje šole, ki že obstojajo, se morajo v štirih mesecih po uveljavitvi zakona popolnoma podvreči novim predpisom. — Učenci srednjih šol lahko ustanavljajo društva z namenom moralnega, estetičnega ali zdravstvenega napredovanja, nikakor pa ne na plemenski ali verski podlagi.

Brezžični prenos električne energije.

Že dolgo čas razmišljajo in poskušajo učenjaki in tehnik, kako bi se mogla električna energija razdeljevati med odjemalce, ne da bi bilo treba uporabljati žice in kable kakor sedaj. Radio-telegrafija in telefonija sta že nekak brezžični prenos energije v malem, samo da se pri tem večina energije izgubi med potjo v zraku. Iz oddajne postaje, ki n. pr. v obliki električnih valov izžarja 1 kw. električne energije, je naročnik, ki biva 100 km od postaje, lahko prestreže kvečjemu 4 milijardinke. Ta energija je tako neznatna, da brez ojačenja vobče ni porabna. Po tej poti se seve ne pride nikamor, dokler imamo že milijonkrat bolj ekonomične načine prenašanja elektrike po žicah. Navzlic temu bi se pa prostih vodov in kablov silno radi odkrivali in poskušali v tej smeri nikoli ne bodo menjali. Ako bi brezžični prenos uspel, bi si lahko prihranili te drage naprave in elektrika bi danes več ali manj uporabljali. Vse prizadevanje tehnike gre tedaj za to, da se žice nadomestijo s prirodnimi vodniki: z zemljo ali zrakom.

Med znanstveniki, ki so v brezžičnem prenosu električne energije doslej dosegli vsaj delne uspehe, je treba omeniti v prvi vrsti našega rojaka dr. Nikolo Teslo, potem pa Hertza, Marconija, Steinmetza in ameriškega inženjerja dr. Thomasa. Poskusi teh mož že kažejo v meglenih obrisih, kako nekako bo v bodočnosti izgledalo brezžično prenašanje električne energije. Mnogo obetajo zlasti načrti Američana Thomasa, ki je — kakor vse kaže — našel za današnje prilike najbolj pravno pot.

Gospodarske zveze s Poljsko. Poslanik Lazarevič v Varšavi je povedal, da so se spomladi vršila že med Jugoslavijo in Poljsko trgovinska pogajanja, Splošni načrt je gotov. Nekaj carin med državama se ukline. Pogajanja se bodo v kratkem zopet nadaljevala.

Avtorsko pravo. Zakonski načrt avtorskih pravic je vrhovni zakonodajni svet sprejel in bo v kratkem uveljavljen. Novi zakon bo določal, da velja lastninska pravica za literarna dela pisateljem 50 let po smrti pisatelja. To velja tudi za časopisne vesti, dokler ne poteče 24 ur. Članki listov se bodo smeli ponatiskavati le z dovoljenjem; če se pa članki prevajajo ali posnemajo vsebinsko, se bodo smeli objavljati le z navedbo vira. Zaščiten bo vsak duševni proizvod, fotografija, list, slika itd. Za objavljenje slik bo potrebno dovoljenje slikarja in lastnika. Zaščiteni bodo tudi govori in pridige, brošure. Govori v sodnih dvoranah, na shodih in zborovanjih se bodo smeli uporabljati brez dovoljenja. Govornik pa sme prepovedati objavo govora. Zaščiten avtorska lastnina se ne sme zarubiti in na dražbi prodati. Reproducirati se ne smejo glasbene in pesniške produkcije.

Pridelek tobaka. V Jugoslaviji upajo letos pridelati 12 do 13 milijonov kilogramov tobaka. Na vsakega državljanu torej en kilogram tobaka.

Odkup kuluha. Državni ter samoupravni uslužbenci bodo morali plačati osebno delo v denarju. Seveda bodo mogle tudi vse ostale osebe plačati, ako ne bodo mogle ali hotele osebno delati na cestah.

Železničarji baje ne dobe pavšala za obleko. Dne prvega oktobra bi meli železniški uslužbenci prejeti denarni pavšal za službeno obleko, ki je sicer zelo skromen. Na ta pavšal so uslužbenci silno težko čakali. Sedaj tik pred izplačilom pa se govori, da se pavšal ne bo izplačal, oziroma, da istega prejme samo par oseb. Uslužbenci ne morejo verjeti, da je to resnica, kajti vsota 600 Din je itak tako majhna, da se ne more kdove kaj za isto kupiti, vendar pa si je z ozirom na predstoječo zimo že mnogi izračunal, kaj si bo kot najpotrebnejše nabavil. Upamo, da te govornice ne odgovarjajo resnici.

Pokojni nemški profesor H. Hertz, ki je prvi odkril električne valove, je skušal prenašati električno energijo na ta način, da je valove s pomočjo posebnih zrcal združil v ozke snope žarkov, ki jih je lahko nameril, kamor je hotel.

Marconi, ki je nadaljeval Hertzove poskuse, je njegove osnutke v prvi vrsti prikrojil za praktično uporabo. Tudi on usmerja s posebnimi antenami električne valove v obliki ozkega snopa žarkov proti odjemalcu. Na ta način se med potjo izgubi le malo energije in prenos postane bolj ekonomičen. Marconi in drugi pa se v prvi vrsti bavijo samo z brezžičnim prenosom govornice in glasbe, tedaj z brezžično telegrafijo in telefonijo. Ne gre jim za prenašanje elektrike v takih množinah, da bi lahko služila n. pr. za razsvetljavo in pogon električnih strojev. S tem se je začel baviti prav za prav šele naš Tesla, ki je sploh ubral popolnoma nova in samosvoja pota v brezžičnem prenašanju elektrike. Tesla je začel delati z elektriko zelo visoke napetosti. Izumil je poseben transformator, ki daje električne toke pod napetostjo nekaj milijonov voltov. Za prenašanje teh tokov do odjemalcev je uporabljal zemljo. S posebnimi pripravami je na ta način lahko kjerkoli iz tal odzema poljubne množine elektrike, ne da bi mu bilo treba uporabljati žice. Električna centrala, s katero je delal poskuse, je proizvajala 1500 kw električne energije, ki je odtekala po zemlji na vse strani. Prenos, kakor ga je dosegel Tesla, je bil celo bolj ekonomičen od običajnega prenosa po žicah. Izračunali so, da se je v tleh izgubilo samo pol odstotka energije,

vso ostalo pa je bilo moči na oddaljenem kraju izkoristiti.

Poskuse je delal Tesla na Long Islandu (New York). Tam je stal visok stolp, s čigar vrha so treskali električni toki v obliki velikanskih bliskov v zemljo. Žal, da so morali ob izbruhu vojne stolp podreti, zaradi česar je moral Tesla prenehati z nadaljnjim delom. Po vojni se je poskusov lotil iznova, samo po nekoliko spremenjenem načinu. Tesla upa, da mu bo nekoč uspelo energijo Niagarskih slapov brezžično speljati po vsem svetu.

Dr. Steinmetz si je zopet zamislil ogromno oddajno postajo, ki bi izžarjala milijone kilovatov električne energije. Električni valovi bi morali biti tako odmerjene dolžine, da bi šli lepo okoli in okoli zemlje in prihajali nazaj k oddajni postaji, ki bi jih z novo silo pognala naokoli. Na ta način bi električni valovi nenehoma krožili okrog sveta, s čimer bi se izgube med potjo precej zmanjšale. Poleg glavne postaje bi bilo treba postaviti še nekaj vmesnih, ki bi sproti odzemale elektriko kar iz ozračja s preprostimi sprejemnimi antenami.

Največ izgledov na uspeh pa imajo osnutki ameriškega inženjerja dr. Thomasa. Njemu je uspelo izdelati cev, ki proizvaja zelo nagle električne oscilacije, ki izžarjajo prav kratke valove. Njih dolžina znaša četrmetra in še manj. Tako kratki električni valovi pa imajo svojstvo, da zrak ionizirajo, to se pravi, da ga napravijo provodnega za elektriko. Če se nameri ozek snop teh valov, teh žarkov n. pr. na letalo v zraku, tedaj zaležejo prav toliko, kakor če bi napeljal do njega žico ali kabel. Po tem žarku se lahko speljejo velikanske množice električne energije, ki je dostopna vsem odjemalcem v njegovem območju. Tak žarek je tedaj kakor debel kabel, ki ga obdajajoči zrak izolira napram okolici. Ako pride v območje žarka predmet, ki ne prenese tako velikih energij, tedaj nastane kratek stik, ki vse požge in uniči. Denimo, da bi tak žarek namerili na že poprej omenjeno letalo in spustili po njem tok zelo visoke napetosti. Letalo bi se napolnilo z elektriko, ki bi po prekoračenju skrajne napetosti v obliki strele udarila na zemljo. Električni oblok med letalom in zemljo toliko časa ne bi jenjal, dokler bi letalo ne zgorelo in treščilo na zemljo.

Kaj takega bi se seve lahko pripetilo tudi po nesreči. Zaradi tega bi morali biti ti »zračni kablji« speljani v zelo velikih višinah iz kraja v kraj, ker bi se drugače neprestano dogajale nesreče in škoda bi bila morda večja od koristi. Ti žarki kratkih valov, napolnjeni z elektriko visoke napetosti, namreč niso nič drugega nego že dolgo iskani »smrtni žarki«. Sovražnik, ki bo v bodoči vojni razpolagal s tem tiho in nevidno ubijajočim orožjem, bo nepremagljiv.

(Sautier v »Illustrierte Technik«.)

Maribor.

Smrtna nesreča stavbinskega delavca v Mariboru.

Posvečajte vendar več pažnje varnostnim napravam, da ne bo nepotrebnih žrtev.

Preteklo soboto se je dogodila pri zidanju hotela »Črni orel« grozna nesreča, katere je zahtevala kot svojo žrtev življenje 20letnega pomožnega delavca Bogomirja Jezernika. Približno okrog 1 ure dopoldne se je Jezernik po nesreči dotaknil električne žice in se zgrudil v groznih bolečinah na tla. Učinek toka je bil tem hujši, ker je stal Jezernik na mokrih betonskih tleh. Vsi poskusi zdravniška rešilne postaje, ki je bila takoj na licu mesta, so bili zaman, ker je smrt morala takoj po stiku nastopiti.

Kdo je zakrivil to strašno nesrečo, bodo imele priliko ugotoviti oblasti. Vsekakor pa tega ni bil kriv ponesrečeni delavec sam, akoravno je morda premalo pazil, da bi se dovolj izognil električne žice, ker stavbeni predpisi določajo, da se mora na dotičnih mestih, kjer se opravlja

JEDILNO ORODJE

v srebru, alpaka srebro, alpaka v največji izbiri!

Samo prvovrstno blago!

6 žlič, vilic, nožev, kavinih žlic la alpaka s pismenim jamstvom, najmodernejše fasone samo **Din 325⁻**

6 kavinih žlič z etuijem samo

Din 65⁻

1 otroško jedilno orodje sestoji iz noža, vilic, žlice in kavine žlice samo

Din 97⁻

Urar in juvelir

M. Jiger^{jev} sin

Maribor

Gosposka ulica štev. 15

Prodaja na obroke

stavbinsko delo, za časa obratovanja električni tok prekiniti, ali po mora biti napeljava dobro izolirana.

Vprašanje javnih stranišč. Iz koalicijskega časopisja izvemo važne komunalne stvari. Tako se n. pr. likvidira javno stranišče pod Glavnim trgom, ki je spominjalo na nekdanje komisarijatsko gospodarstvo na magistratu. Večina se zopet lepo sama pohvali, češ, »vidite, naše mesto se lepo razvija«. Za odstranitev omenjenega stranišča je bil kredit že v lanskem proračunu. Delavski zastopniki so že pred leti zahtevali, da se likvidira ona skrajno odurna stranišča iz predpotopne dobe. Ker smo pa že pri straniščih, bi bilo pripomniti, da se imamo bivšemu nacionalnemu bloku zahvaliti, če imamo eno, sicer novo, toda neuporabljeno stranišče, katerega so kljub ostrem odporu delavskih zastopnikov zgradili ob desnem bregu Drave. Ze takrat je Bahun predlagal, naj se stranišče gradi na prometnem kraju Glavnega trga in ne ob mostu. Gradbeni urad pa je tedaj rekel, da ni kanala na Glavnem trgu. Sedaj pa je na enkrat bil kanal! Mogli bi več takih akcij naštet, kjer se je »uspešno« vrgel občinski denar skozi okno. Končno bi še pripomnili to, da naš gradbeni urad nikakor ne zasluži lovorike, kajti podzemno stranišče na Glavnem trgu ne odgovarja modernim gradbenim zahtevam, kajti to, kar n. pr. v Ljubljani ravnokar odpravljajo, to v Mariboru uvajajo. Pisar bi moral vendar biti predeljen. Gospoda sicer tako rada hodi drugam študirat razne naprav, nazadnje pa ga vseeno polomi.

Redno brezplačno naknadno cepljenje, ki je obvezno za vse prebivalce mesta Maribor, ki še niso bili cepljeni in so stari nad 6 mesecev, se vrši v času od 23. do 25. septembra t. l. vsak dan od 9. do 1. ure na mestnem fizikatu, Franciškanska ulica 8. Opustitev cepljenja se kaznuje kakor to določa zakon o obveznem in prisilnem cepljenju.

Na mestnem fizikatu se v soboto, dne 21. t. m. ne sprejemajo stranke radi snaženja uradnih prostorov.

Načelnik mestnega zdravstvenega urada, mestni fizik dr. Ljudevit Novak, je imenovan sanitetnim nadsvetnikom.

Automobilska nesreča. Mariborski veletrgovec z manufakuro, 26-letni Pauser, se je vozil v terek po Koroški cesti s svojim avtom. Blizu Brestrnice na nekem klancu, kjer se je že več nesreč zgodilo, je šofer

Del. kult. in telov. zveza „Svoboda“ za Slovenijo, podr. v Bistrici pri Mariboru

Vabilo na vinsko trgatév ki se vrši dne 22. septembra 1929 v gostilni gosp. Rottnerja v Bistrici. Spored: Godba, ples, petje, šaljiva pošta, trganje grozdja itd. - Začetek ob 15. uri (3. uri pop.) Vstopnina 5 Din. Ker se mlada podružnica bari z velikimi materijelnimi težkočami, vabi k obilni udeležbi odbor.

zgubil oblast nad vozilom, ki se je prevrnilo v globok jarek. Pauser je med prevozom v bolnico izdihnil, šofer je pa izginil. Domnevajo, da je iz strahu skočil v Dravo.

Nezgod. Pekovski pomočnik Ciril Brajkovič se je vozil s kolesom po službenih opravkih ter po nesreči padel iz kolesa, pri čemur je zadobil težje telesne poškodbe.

Zopet nov deložiranec pod mostom. V zadnji številki smo poročali, da se nahajaa pod državnim mostom 5članska družina, ki je bila deložirana. Sedaj se je tam doli naselila že zopet druga družina, oziroma mati in sin, ki bi bila en dan kasneje deložirana, pa sta se rajši umaknila sama, da se stem izogneta stroškov deložacije. Upajmo, da se bodo tudi to zanimivost Maribora ogledali delegati nedejskega kongresa hišnih posestnikov.

Z motornim kolesom je zavozil v izložbo v Grazu nek nepreviden vozač ter človeka, ki je stal pred izložbo, težko ranil. Oba sta vsa razrezana od izložbene šipe.

»Ljudska samopomoč« v Mariboru naznanja vsemu cenj. občinstvu Slovenije, da se ustanovi s 1. oktobrom t. l. III. skupina z oddelki A-II, B-II, C-II in D-II, v katere se sprejmejo samo vse zdrave osebe od 51. do 90. leta. S temi oddelki smo u-

Kongres hišnih posestnikov se bo vršil dne 21. in 22. t. m. v Mariboru. Na kongresu bodo zastopani hišni posestniki iz cele države, iz česar je razvidno, da se pripravljajo hišni posestniki zelo intenzivno za 1. november. Kakor znano, bo na 1. novembra padla odločitev, ako bo še naprej obstojala zaščita najemnikov ali pa bo s tem dnevom odpravljen tudi še sedaj obstoječi ostanek zakonite zaščite. Kongres je spojen z pojedino in raznimi izletji, kar ravno ne kaže, da da bi se zaščita najemnikov morala odpraviti zaradi uboževanja hišnih lastnikov.

Tri in pol milijonov dinarjev bo zgubila mariborska mestna občina na svojih dohodkih po novem zakonu o trošarini in dokladah na alkohol.

stregli na splošno željo vsem onim starejšim osebam, ki so poprejšnje oddelke zamudili, oz. se jih radi previsoke starosti ni moglo sprejeti. Glej današnji tozadevni oglas!

Delavsko kolesarsko društvo, centrala Maribor, sklicuje za soboto, dne 21. t. m. izvanredni članski sestanek, ki se bo vršil v društvenem lokalu gostilne »Zlati konj« ob 7. uri zvečer. Udeležba vseh članov dolžnost.

Glazbeno društvo železniških delavcev in uslužbencev priredi v nedeljo, dne 22. t. m. izlet v Guštanj. Odhod z vlakom ob 5.45 iz koroškega kolodvora. Vsi prijatelji društva in člani se iskreno vabijo k udeležbi.

Podružnica »Svobode« v Mariboru naznanja, da je uvedla redne poslovne ure, ki so vsako soboto od 6. do 8. ure zvečer v Ljudskem domu na Ruški cesti št. 7. Ta dan se dobe lahko vse informacije, vplačuje članarina, sprejemajo novi člani v vse oddelke, oddaja društveni list itd.

Prednaznanilo. Delavsko pevsko društvo »Frohsinn« priredi dne 6. oktobra t. l. vinsko trgatév. Na programu je ples, petje itd. Godba glasbenega društva žel. delavcev in uslužbencev.

DETOLJUB, MARIBOR.

Sobota, 21. septembra: Razgovor otrok in igranje ob pol 16. uri v domu.

Nedelja, 22. septembra: Popoldanski izlet v Pobrežki gozd. Odhod ob 14. uri od ogla Frankopanove ceste in Stritarjeve ulice.

Sreda, 25. septembra: Odborova seja ob 19. uri.

PRIJATELJ PRIRODE, PODRUŽNICA MARIBOR.

Nedelja, 22. septembra: Izlet na Sveti Duh preko Selnice, odhod ob pol 5. zjutraj od Glavnega trga.

Ponedeljek, 23. septembra ob 20. uri: Seja pripravljalnega odbora na Ruški cesti.

Pevski odsek »Svoboda« v Mariboru priredi svojo letošnjo

vinsko trgatév

dne 6. oktobra 1929 v gostilni »Lovski dom« v Krčevini. Začetek ob 15. uri. Vstopnina v preprodaji 3 Din, pri blagajni 4 Din. Na sporedu so tudi pevske točke. Prijatelje in znance uljudno vabimo na obisk. Odbor.

Novi vinski mošt

beli in črni lit. Din 10.— čez ulico Din 9.— Dnevno sveže morske ribe.

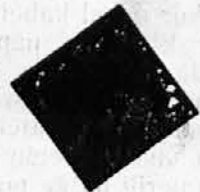
Se priporoča

Josip Povodnik
gostilničar
Maribor, Rotovški trg št. 8

TOVARNIŠKA ZALOGA PERILA IN PLETENIN

VOLNENI TELOVNIKI, PULOVERJI
ITD. NAJVEČJA IZBIRA IZREDNO
NIZKE CENE. — SAMOVEZNICE,
OBLEKE, ČEVLJI IN KLOBUKI.

J. KARNIČNIK, GLAVNI TRG 11

Zbirajte za
tiskovni
skladi

Ekspozna hiša „LUNA“ Maribor, Aleksandrova cesta 19

Najboljša in najcenejša nakupovalnica vseh potrebščin. Otroške nogavice od Din 5.— naprej, moške nogavice od Din 5.— naprej, ženske nogavice od Din 7.— naprej, ženske nogavice s svilenim robom od Din 12.— naprej, prima flor noi gavnice od Din 17.— naprej. Čipke in klekianpredmeti meter od Din 1.— naprej.

Šolarski nahrbtniki od Din 18.— naprej, šolarske torbice iz najboljšega povoščenega platna po Din 35.—, šolske mape iz dobrega usnja po Din 65.—, peresniki od Din 3-50 naprej, jopiči za šolarje iz čiste volne od Din 48.— naprej, pletene obleke lastnega izdelka od Din 100.— naprej. Telovadni čevlji vseh velikosti, kakor tudi sandale, otroški čevlji in vseh vrst sobnih čevljev.

Lastna predtiskarija

kakor tudi vsakovrstna preja za vezenje.

Ali ste že krili? svoje potrebe v tiskovinah

Dobavljamo vse tiskovine v prvovrstni izpeljavi in po najnižjih cenah za vsa društva, industrijo, trgovine, pisarne itd.

Ljudska tiskarna d. d.
Maribor, Sodna ulica št. 20

Sodružice in sodrugi!

Kupujte samo pri
tvrdkah, ki ogla-
sujejo v „Delav-
ski Politiki“! ...

Ali ste že preizkusili „PROJA“ ječmenovo kavo?

Dobliva se Jo povsod. Dobliva se Jo povsod.

„Ljudska samopomoč“

podporno društvo za slučaj smrti v Mariboru,
Aleksandrova cesta 45

naznanja vsemu cenj. občinstvu Slovenije, da ustanovi s 1. oktobrom 1929

III. skupino z oddelki A/II, B/II, C/II, D/II

ki so namenjeni samo starejšim zdravim osebam od 51. do 90. leta s štiritletno karentno (čakalno) dobo, brez zdravniškega pričevala.

Najvišja podpora te skupine znaša v oddelku A/II 1000, B/II 2000, C/II 4000, D/II 10.000 Din.

Po umrlih v 1. letu izplača se upravičencem ena osmina, v drugem letu ena četrtina, v 3. letu dve četrtine, v 4. letu tri četrtine in po 4. letu štiri četrtine pripadajoče podpore. Razen enkratne majhne vpisne pristojbine znašajo posmrtnine v posameznih oddelkih po Din 0-50 oz. 1.—, 2.—, 5.— za vsak smrtni slučaj oz. tudi manje. Zahtevajte še danes brezplačno pristopno izjavo, ker je sprejemni rok za III. skupino omejen in kratek.

V prejšnje oddelke A, B, C, D in E ter B/I, C/I, D/I se sprejmejo še vse zdrave osebe samo od 1. do 50. leta.

Številno članov nad 13.000. Izplačane podpore nad 700.000 Din.

Ugledni poverjeniki se sprejmejo za vsak kraj Slovenije.

Naročajte in širite „Delavsko Politiko“.